

50-й випуск регулярного дайджесту про вплив виходу іноземних компаній на економіку РФ

Підготовлено командою KSE Institute та членами Ради Директорів KSE за підтримки Міжнародного фонду "Відродження"; 17.07-30.07.2023. Ми продовжуватимемо надавати оновлену інформацію двічі на місяць.

На початку російського вторгнення в Україну KSE Institute запустив аналітичний проєкт, який отримав назву "Самосанкції" (або SelfSanctions), спрямований на збір даних про іноземні компанії, які працюють на російському ринку та обмежують або припиняють свою діяльність. Експертиза даних була проведена спільно з фахівцями/спеціалістами Мінекономіки, МЗС та Мінцифри. База даних KSE Institute частково наповнена з бази даних Єльської школи менеджменту та інших відкритих джерел. База даних містить багато різноманітної інформації, ми збираємо щоденну статистику щодо зміни статусу іноземних компаній, що працюють/працювали на російському ринку та обмежують чи припиняють свою діяльність. Також ми створили Telegram-бот https://t.me/exit_ru_bot для відстеження/моніторингу новин про пріоритетні іноземні компанії (охоплення 1, 2, 3 або 7 днів моніторингу) і проводимо регулярний аналіз зміни курсів акцій і капіталізації материнських груп компаній, які мають або мали бізнес в Росії. База KSE частково базується на даних з [базі Yale's School of Management](https://yale.edu), [дослідженні Університету Сент-Галлена](https://leaverussia.org), сайтів pravda.com.ua, squeezingputin.com, <https://bloody.energy/>, leave-russia.org та інших відкритих джерел. Дані верифікуються KSE і компаніям призначається додатковий статус KSE. Дані щодо акцій взяті з Google і Yahoo Finance. Водночас база KSE є найбільш повною та вичерпною і містить набагато більше інформації, ніж більшість інших схожих за тематикою баз даних, оскільки вона також містить дані про кількість персоналу, доходи, капітал та інші фінансові показники, збирає останні оновлення та зміни у статусах, посилання на використані джерела, щоденні оновлення з нашого [Telegram-бота](https://t.me/exit_ru_bot) тощо.

KSE Institute та проєкт Leave Russia входять до [коаліції B4Ukraine](https://www.b4ukraine.com) з середини 2022 року.

KSE Institute радий повідомити, що [завершено процес об'єднання](https://leave-russia.org) з проєктом leave-russia.org, розробленим командою волонтерів.

Також ми розробили сканер штрих-кодів, який доступний тут: <https://leaverussia.kse.ua/> (лише для мобільних пристроїв!) або в нашому [Telegram-боті](https://t.me/exit_ru_bot). Він дозволяє знайти будь-який бренд або компанію, яка працює в Росії, просто відсканувавши штрих-код.

ЗНІМОК З БАЗИ ДАНИХ KSE на 30.07.2023

Кількість компаній, які **продовжують діяльність у Росії** (Статус KSE "залишаються"¹) – 1 366 (-1 за 2 тижні)

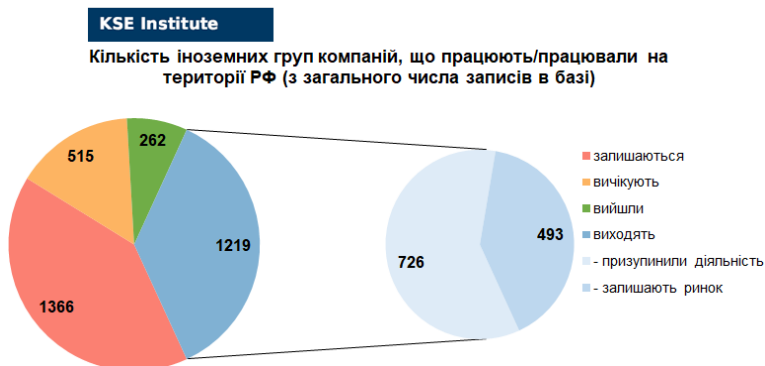
Кількість компаній, які **скоротили поточні операції та призупинили нові інвестиції** (статус KSE "вичікують") – 515 (-2 за 2 тижні)

Кількість компаній, які **згорнули російські операції** (статус KSE "виходять") – 1 219 (+25 за 2 тижні)

Кількість компаній, які **завершили вихід з РФ** (статус KSE "вийшли") – 262 (+7 за 2 тижні та +8 за місяць)

Станом на 30 липня ми ідентифікували близько **3 362 компанії, організації і їх бренди з 92 країн та 58 галузей** і їхню позицію щодо роботи на ринку РФ, близько 40% з них публічні. Для **~1 480 публічних груп компаній** ми також ідентифікували (за можливості) їхній операційний бізнес в РФ (наявність контрольної частки в юридичній особі та отриману виручку) та знайшли дані за 2021 рік до вторгнення, що дало змогу підрахувати вартість інвестованого в країні капіталу (близько **\$189,5 млрд**), локальну виручку (на загальну суму **\$305,6 млрд**), локальні активи (на загальну суму **\$327,4 млрд**), а також персонал (близько **1,428 млн осіб**) і сплачені податки (близько **\$25,2 млрд**). **1 734 іноземні компанії** вже частково скоротили, призупинили або припинили свою діяльність в Росії. Також, ми додали інформацію про **262 компанії, які завершили продаж свого бізнесу в Росії** на базі зібраної з офіційних реєстрів інформації.

Як видно з таблиць нижче, станом на 30 липня, **262 компанії, які вже повністю вийшли з РФ**, в 2021 році мали щонайменше **420,5 тис чол персоналу, \$62,9 млрд річного доходу, \$32,9 млрд капіталу та \$59,4 млрд активів**; компанії, які **оголосили про повний вихід з Росії**, мали **296,3 тис чол персоналу, \$57,5 млрд річного доходу, \$23,9 млрд капіталу та \$28,5 млрд активів**; компанії, які **призупинили свою діяльність** на російському ринку, мали **92,2 тис чол персоналу, річний дохід у розмірі \$28,6 млрд, \$37,4 млрд капіталу і \$97,4 млрд активів**.

ТОП-10 країн і галузей за кількістю компаній з бази KSE

Країна штаб-квартири	Кількість компаній	Галузь	Кількість компаній
США	733	FMCG+споживчі товари	307
Німеччина	392	Фінанси та платежі	244
Великобританія	270	Електроніка	212
Китай	180	Енергетика, нафта і газ	208
Японія	170	IT	191
Франція	168	Промислове обладнання	168
Швейцарія	146	Автомобілебудування	165
Італія	116	Фарма, охорона здоров'я	162
Нідерланди	98	Їжа та напої	129
Фінляндія	93	Виробництво	114

¹ - KSE status "leave" або "виходять" - Компанії, які опублікували на офіційному сайті компанії (або їхній реліз з'явився в іноземному виданні як FT, NYT тощо) що повністю завершують роботу в Росії або компанії, що офіційно повідомили що вони тимчасово скорочують операції в РФ

- KSE status "wait" або "вичікують" - Компанії, які опублікували на офіційному сайті компанії (або їхній реліз з'явився в іноземному виданні як FT, NYT тощо) що вони скорочують лише частину бізнес операцій, продовжуючи роботу по іншим операціям або компанії, які повідомили що відкладають майбутні

інвестиції/розробки/маркетинг, при цьому продовжують свою основну діяльність

- KSE status "stay" або "залишаються" - Компанії, що ігнорують вимоги до виходу/скорочення діяльності в Росії, також компанії, які офіційно заявили, що залишаються в Росії або новин про їх вихід не було знайдено

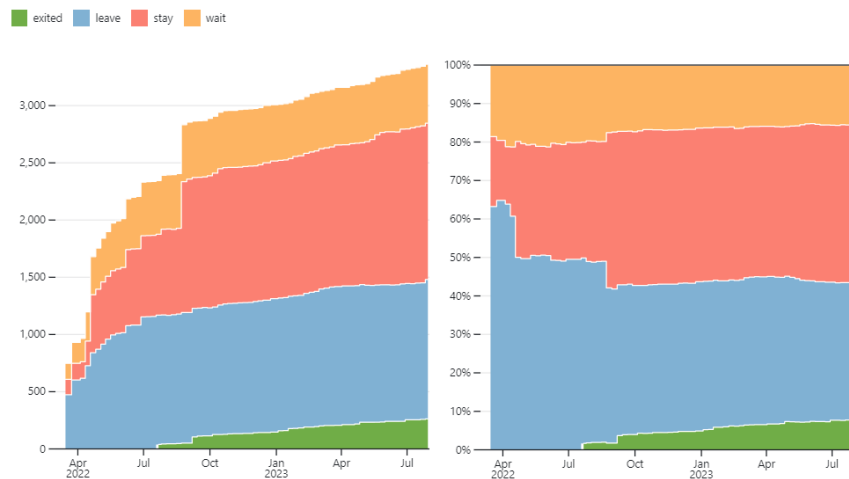
- KSE status "exited" або "вийшли" - Компанії, які продали свій бізнес/активи або свою частку бізнесу місцевому партнеру/розірвали стосунки та залишили ринок. Також цей статус присвоюється компаніям, які ліквідуються.

Наведена нижче таблиця базується на даних за 2021 рік, доступних для ~1 480 ТОП публічних компаній, що працюють / працювали в РФ²:

KSE Institute						
Статус, присвоєний KSE	К-ть компаній з виручкою в базі KSE	Кількість персоналу в РФ, 2021	Дохід в РФ, 2021, млн дол	Капітал в РФ, 2021, млн дол	Активи в РФ, 2021, млн дол	Податки в РФ, 2021, млн дол
вийшли	262	420 555	62 854	32 913	59 372	3 955
виходять , в т.ч.:	328	388 465	86 023	61 297	125 900	3 734
<i>намір про повний вихід</i>	142	296 294	57 486	23 877	28 535	2 983
<i>призупинення операцій</i>	186	92 171	28 537	37 420	97 365	750
вичікують	223	164 596	61 813	46 437	43 117	3 481
залишаються	664	454 780	94 958	48 852	98 991	14 036
Всього	1 477	1 428 396	305 649	189 499	327 381	25 207

Якщо з початку російського вторгнення в Україну відсоток компаній, які згортають операції в РФ, різко зростав до середини квітня 2022 р, то протягом останніх 11 місяців співвідношення тих, хто йде чи залишається, практично не змінюється, хоча ми все ще бачимо періодичне зростання частки тих компаній, які залишаються на ринку РФ (за рахунок додавання нових компаній в базу, 50 було додано в липні 2023). Тим не менше, **якщо оперувати загальними цифрами** в базі даних KSE, близько 36,3% компаній вже заявили про вихід з ринку РФ або призупинили свою діяльність, але 40,6% все ще залишаються присутніми в країні, 15,3% вичікують і лише 7,8% здійснили повний вихід³.

У той же час, з т.з. на економіку Росії, вплив лише 262 компаній, які повністю вийшли з країни, складно не дооцінити, оскільки в 2021 році в них працювало 29,4% персоналу, зайнятого в іноземних компаніях, а компаніям належало близько 18,1% активів, 17,4% капіталу інвестованого іноземними компаніями в країну, і в 2021 році вони генерували виручки на 62,9 млрд дол або 20,6% від всієї виручки і сплатили ~4,0 млрд дол податків або 15,7% від загальної суми податків, сплачених компаніями, які спостерігалися. Дані по 1 480 ТОП компаній представлені в таблиці вище.

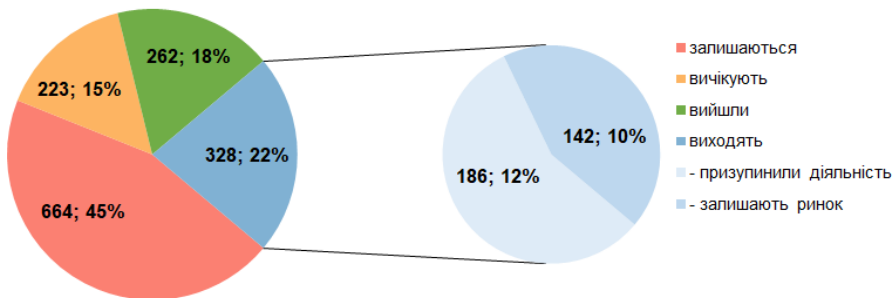

Щоб уникнути неправильного тлумачення цифр, ще раз наголошуємо, що в базі KSE Institute містяться фінансові дані приблизно 1480 унікальних груп іноземних компаній, які беруть участь у приблизно 1884 місцевих юридичних особах в Росії. А загальна кількість записів - вже більше 3362 і постійно зростає. Це означає, що найправильнішим способом порахувати реальний % різних статусів від загального числа буде взяти лише ті компанії, виручка та інші фінпоказники яких у нас зібрані в базі даних. Для решти компаній ми не змогли поки ідентифікувати компанії, представлені в Росії, доходи яких фізично отримані в країні. В основному, це іноземні компанії, які мають торгові відносини з Росією, або, наприклад, спортивні (85 записів) та інші асоціації та НУО (19 записів), туристичні та круїзні компанії (24 записи), ЗМІ (39 записів), Кіно (17 записів) та Розваги (24 записи) або компанії, які ніколи не мали навіть представництва в країні. На нашу думку, набагато точніше було б базувати розрахунки реальних виходів або % інших статусів у порівнянні з тими ~1480 унікальними іноземними компаніями, де ми змогли визначити доходи, отримані в Росії заснованими ними місцевими компаніями. Для отримання більш детальної інформації дивіться наступні діаграми:

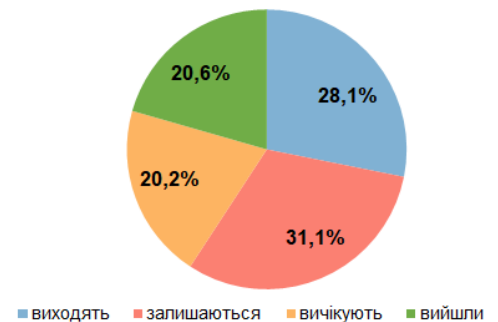
² Коли ми аналізуємо кількість локальних компаній в Росії, кількість персоналу та місцеві фінансові показники (наприклад, дохід, капітал, активи, сплачені податки) - KSE Institute використовує дані згідно з Російськими стандартами бухгалтерського обліку (або РСБУ) з офіційного реєстру [ЕГРЮЛЬ](#), усі кроки, як ми це робимо, детально пояснюються в [Методології, яку ми опублікували тут](#). Основне джерело для локальних фінпоказників - дані Федеральної податкової служби Росії. Останні доступні консолідовані дані для найбільших російських підрозділів кожної групи представлені відповідно до місцевих стандартів бухгалтерського обліку, за винятком внутрішньогрупових виключень та інших коригувань по МСФЗ або GAAP. Більше деталей [розміщено тут](#).

³ 24 липня 2022 року ми ввели новий статус «вийшли», який відображає дії компаній щодо завершення виходу з російського ринку. Статус ґрунтується на даних з ЕГРЮЛ Росії та додатковому аналізу, такому як оголошення компаній і публікації в ЗМІ про діяльність компанії. У той же час, діяльність компаній може бути складно відстежити, і їх можна пропустити в аналізі, особливо для компаній, які мало висвітлюються в ЗМІ. Закликаємо наших читачів повідомляти нам, якщо вони знайомі з діями компаній, які суперечать їхнім заявам про вихід, через [форму зворотного зв'язку](#) на сайті <https://leave-russia.org/>.

К-ть іноземних груп компаній з ідентифікованою в 2021 р. виручкою на території РФ

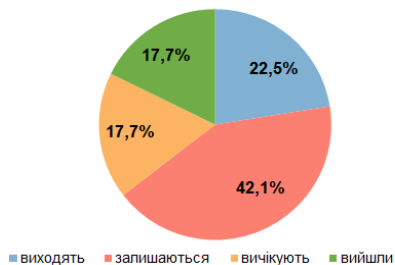
Частка доходу в 2021 році за статусами KSE для ~1480 компаній з фінпоказниками

Як видно на діаграмах вище на основі даних за 2021 рік, приблизно однаковий % **виходу** отримано на основі кількості компаній (18%) і частки вилученого в результаті їх виходу доходу (21%). У той же час зовсім інша картина для тих, хто ще **залишається** - 45% компаній представляють 31% доходу, а 15% **компаній, що вчичкують**, представляють 20% доходу, отриманого в Росії. Висновок може полягати в тому, що менші компанії з нижчими доходами вважають за краще залишатися, а ті, які мають більший дохід, більш охочі вчичкувати, обмежуючи свої інвестиції як виправдання (водночас вони продовжують заробляти та реінвестувати свій прибуток в Росії).

KSE Institute вже зібрав і проаналізував дані про дохід, капітал, активи та чистий прибуток (прибуток або збиток) у **2022 році** для ~1380 компаній (близько 100 компаній, дані яких у нас були зібрані раніше не надали свою звітність) і надає нижче детальний аналіз, більше деталей буде надано додатково, якщо ми отримаємо повну інформацію.

Частка доходу в 2022 році за статусами KSE для ~1380 компаній з фінпоказниками

Статус, присвоєний KSE	К-ть компаній з виручкою в базі KSE	Дохід в РФ, 2022, млн дол	Капітал в РФ, 2022, млн дол	Активи в РФ, 2022, млн дол	Прибуток/збиток в РФ, 2022, млн дол
вийшли	262	38 394	17 487	36 496	3 107
виходять , в т.ч.:	305	48 615	47 207	121 839	-42
намір про повний вихід	132	36 773	15 373	32 279	301
призупинення операцій	173	11 842	31 834	89 560	-343
вчичкують	203	38 347	20 051	48 029	1 464
залишаються	612	91 025	40 043	115 954	9 672
Всього	1 382	216 382	124 788	322 319	14 201

Як ви можете бачити з діаграм вище, компанії, які повністю вийшли з Росії, змогли отримати на 2,9% менше доходу в 2022 році (17,7% від загального обсягу), ніж у 2021 році (20,6% від загального обсягу, що зрозуміло, оскільки більшість із них залишили країну ще до кінця року). **Компанії, що виходять**, також отримали значно менше (-5,6%) доходів у 2022 році (22,5% від загального обсягу), ніж у 2021 році (28,1% від загального обсягу). Також група компаній зі статусом KSE «**виходять**» є єдиною, яка стала збитковою за чистим прибутком/збитком, отриманим у 2022 році. Водночас **компанії, що залишилися**, змогли отримати значно більшу (+11,0%) виручку в 2022 (42,1% від загального обсягу), ніж у 2021 році (31,1% від загального обсягу). Компанії зі статусом «**вчичкують**»⁴ отримали практично таку ж частку (-2,5%) доходу в 2022 році (17,7% від загального обсягу) проти 20,2% від загального обсягу в 2021 році. Отже, ключовий висновок полягає в тому, що гроші важливі для тих компаній, які все ще пов'язані з місцевим бізнесом у Росії.

Підсумовуючи перші результати нових даних, отриманих за 2022 році та порівнюючи їх із 2021 роком, можна побачити позитивні тенденції щодо значного падіння доходів та капіталу. Лише активи майже не змінилися (322,3⁵ млрд доларів США у 2022 році проти 327,4 млрд доларів США у 2021 році) і навіть, ймовірно, збільшаться, коли ми отримаємо решту звітів для приблизно 90-100 компаній (якщо компанії не вирішать не розголошувати їх). KSE Institute опублікував раніше масштабне дослідження «[Як змінилися доходи іноземного бізнесу в РФ в 2022 році і чому так багато компаній досі не йдуть](https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4453963)». Ознайомитися з англійською версією звіту можна за посиланням: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4453963.

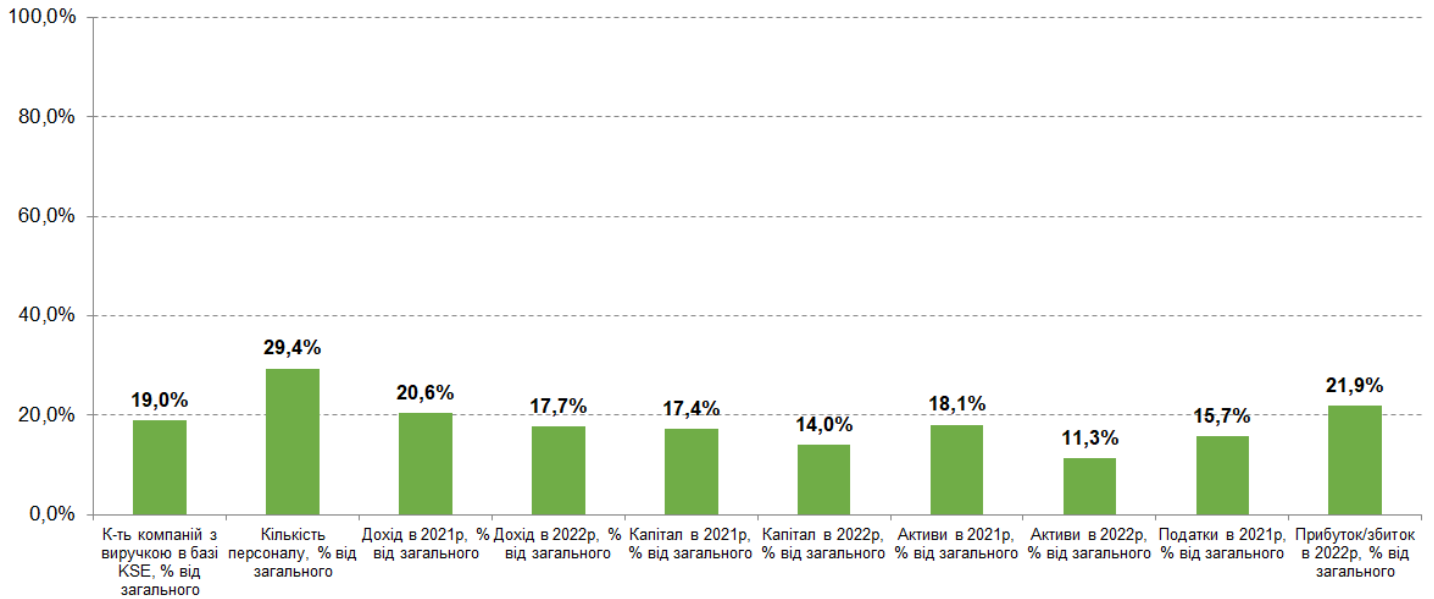
⁴ Після майже 17 місяців війни розпочатою Росією в Україні ми припускаємо, що часу було цілком достатньо, щоб прийняти рішення покинути країну-агресора для всіх міжнародних бізнесів. Тому для KSE Institute компанії відмічені статусами «залишаються» та «вчичкують» по суті нічим суттєво не відрізняються.

⁵ Збільшення активів порівняно з попередніми даними пояснюється додаванням нещодавно зібраної інформації про активи банків, яка раніше була недоступною.

Поточний прогрес компаній, які повністю вийшли проти інших таких:

KSE Institute

% компаній, які вийшли з Росії з продажем або ліквідацією та їх ключові статистичні дані

Більше інфографіки і аналітики у спеціальному розділі нашого сайту за посиланням <https://leave-russia.org/uk/bi-analytics>

Ключові оновлення з останніх російських новин:

Китайські банківські дочірні компанії в Росії різко збільшили кредитування банків під час кризи. Їх частка на цьому ринку зросла майже в п'ять разів

12.07.2023 | За рік кризи в Росії банки з китайським корінням значно збільшили операції з іншими кредитними установами, впливає з їх звітності. Вони забезпечують ринок юанями в умовах відмови банкірів від доларів і євро

https://www.rbc.ru/finances/12/07/2023/64ac27439a79474aac9377af?from=from_main_1

Росія отримає "надпривілейоване право" викупу акцій стратегічних підприємств в іноземців

24.07.2023 | Право купувати акції стратегічних компаній в іноземців, які залишають російський ринок, планується закріпити за державою, буде «суперпільговим», тобто матиме пріоритет над преференціями інших осіб. Про це йдеться в проекті указу президента, яким планується внести відповідну норму. <https://www.interfax.ru/business/913056>

Росія уточнить порядок застосування санкцій до іноземних компаній

25.07.2023 | Російська влада хоче розширити можливість застосування економічних санкцій не лише до іноземних компаній, а й до підконтрольних їй російських юридичних осіб. Такий законопроект пройшов друге читання на пленарному засіданні Держдуми 25 липня.

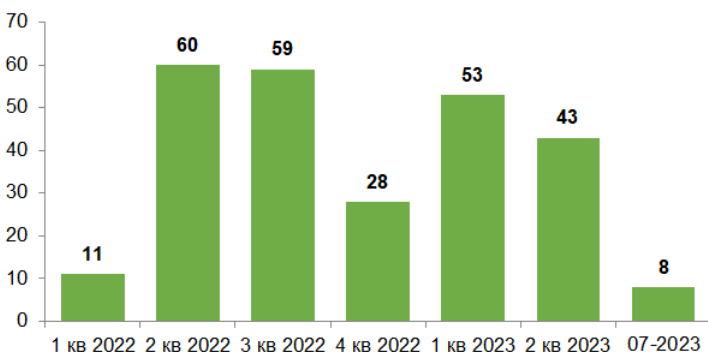
<https://www.pnp.ru/economics/v-rossii-utochnyat-poryadok-primeneniya-sankciy-k-inostrannym-kompaniyam.html>

ФОКУС МІСЯЦЯ: На вихід з РФ. Підсумки липня 2023 року

В цьому дайджесті ми підіб'ємо підсумки за липень 2023 року та надамо статистику повного виходу з початку війни.

KSE Institute

Кількість продажів і ліквідацій бізнесів іноземними компаніями в Росії ідентифікованих KSE (вийшли)

Особливу увагу в нашому проєкті ми приділяємо компаніям, які мають в Росії власні юридичні особи, сплачують податки, винаймають персонал, тощо.

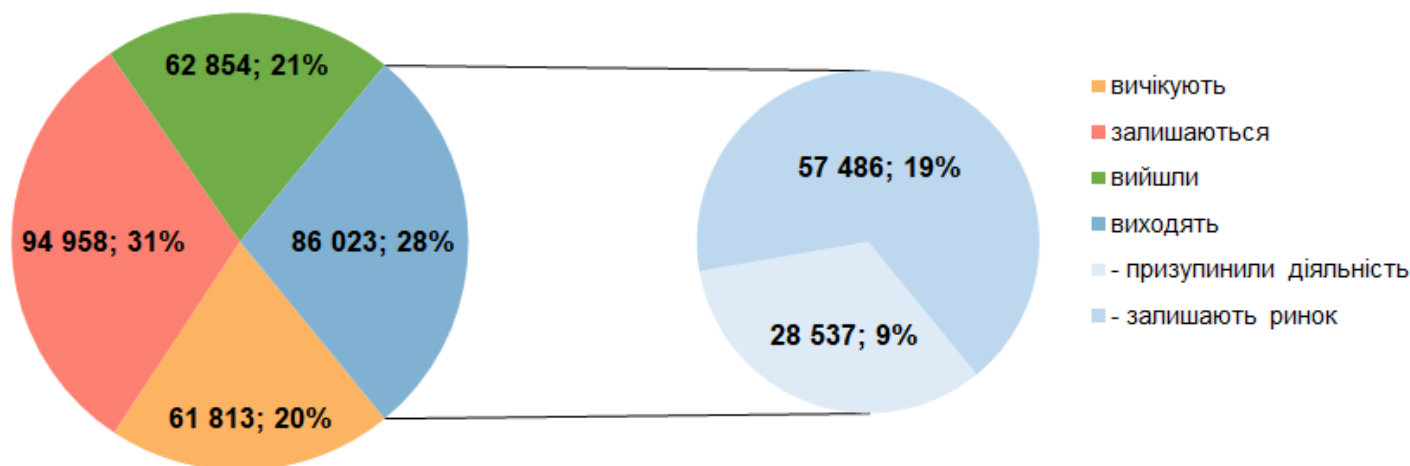
Нагадуємо, що ми присвоюємо статус «вийшли» виключно за результатами змін у складі власників компанії в Російській Федерації, відображених в офіційному реєстрі, або коли про закриття угоди було повідомлено в іншій офіційній формі (наприклад, у прес-релізах або під час розкриття інформації на фондовій біржі публічними компаніями) або на підставі ліквідації підприємства.

У базі даних KSE зареєстровано близько 1'480 компаній, дані про виручку яких перевищують 300 млрд доларів в 2021 році та ~216 млрд доларів в 2022 році. І щонайменше 262 з них уже продані місцевими компаніями або були ліквідовані та пішли з російського ринку. У липні 2023 року KSE Institute ідентифікував +8 нових виходів⁶, загальна кількість виходів, спостережених з початку вторгнення Росії, досягла 262.

На діаграмі нижче показано частку тих що «вийшли» та інших статусів на основі розподілу доходу за 2021 рік. Варто зазначити, що коли ми аналізуємо статус «вийшли», варто також звертати увагу на підстатуси («призупинення діяльності» може розглядатися лише як тимчасова пауза в роботі, тоді як ті, що «залишають ринок» — це явна ознака наміру компанії повністю вийти з Росії).

KSE Institute

Частка доходу за статусами KSE для ~1480 компаній з фінпоказниками в 2021 році, USD млн

% тих, хто вийшов, становить 21% на основі розподілу доходу, тих, що виходять, становить 28% від загального доходу (з часткою 33% підстатусів таких, що призупинили діяльність та 67% тих, що залишають ринок), % компаній, що залишаються, становить 31% доходу та 20% компаній, які вичікують на базі виручки, отриманої в Росії в 2021 році.

⁶ Слід зазначити, що нещодавно відкритий доступ до російського реєстру ЕГРЮЛ було частково засекречено, тому KSE Institute міг пропустити деякі виходи, але ми знайшли нове рішення, яке дозволить нам отримувати належний доступ до реєстрів у майбутньому.

Для більш точного пояснення поведінки компаній необхідно враховувати кілька факторів одночасно. Згідно з нашим аналізом, найбільш схильні до виходу (на відміну від тих, хто залишився в РФ) компанії технологічного та комунікаційного сектору. Частково через те, що у них менше фізичних активів у Російській Федерації, ніж у виробничих секторах. Компанії, які виробляють продукцію для щоденного споживання населення в РФ, рідше йдуть (це одне з ключових їх пояснень, чому вони не йдуть). Фармацевтичні компанії, які пояснюють свої рішення турботою про громадське здоров'я, як правило, стають компаніями, які «залишаються».

Компанії з більшим локальним доходом і публічні компанії також схильні залишати ринок: імовірно, великі транснаціональні корпорації більш відповідально ставляться до своєї репутації та реагують на запити інвесторів. Крім того, цілком імовірно, що вихід найбільших транснаціональних корпорацій з РФ для них не настільки болючий для глобального бізнесу, як для менших компаній, для яких частка російського ринку може бути значною.

Ось список «виходів», яких ми нещодавно змогли ідентифікувати: [Atradius](#), [Essity](#), [Gerry Weber](#), [Ikano Bank](#), [Ingenico](#), [Kellogg's](#), [Nordea Bank](#) (ідентифіковано з затримкою), [ZF Friedrichshafen](#).

Більшість із цих виходів були визначені раніше на етапі їх підготовки. Також ми поки не поспішаємо присвоювати статус «вийшли» багатьом компаніям, які стоять буквально на межі виходу, хоча поки не завершили цей процес остаточно (при тому деякі з них вже частково продали свій бізнес).

Ось лише деякі з них: [BASF SE](#) (Частковий вихід (мали 4 компанії). 07.2023: Видалено запис про засновника КОНСТРУКТИОН РИСІЧ І ТЕКНОЛОДЖІ ГМБХ. Видалено запис про засновника МАЙСТЕР БІЛДЕРЗ СОЛЮШНС ДОЙЧЛАНД ГМБХ. МБСС ГОНКОНГ ЛІМІТЕД стає новим засновником організації. МБСС ГОНКОНГ ЕСТЕБЛІШМЕНТ ЛІМІТЕД стає новим засновником організації), [Commerzbank](#) та [Deutsche Bank](#) ("Русхімальянс" подав позови на 31 млрд рублів до Deutsche Bank і Commerzbank. Підрозділ «Газпрому» вимагає звернення стягнення на бізнес Deutsche Bank Russia), [Decathlon](#) (Правкомісія схвалила угоду із продажу російського бізнесу Decathlon. Для купівлі активу знайшовся новий покупець – російська компанія АРМ, яка володіє, зокрема, франшизою Mango.), [Mondi Group](#) (Mondi завершила продаж Gotek Group своїх трьох російських підприємств з переробки упаковки, отримавши чистий дохід у розмірі 30,4 млн євро. 07.2023: частковий вихід, 3 підприємства (ТОВ "МОНДІ ЛЕБІДЯНЬ", ТОВ "МОНДІ ПЕРЕСЛАВЛЬ" та ТОВ "МОНДІ АРАМІЛЬ") з 5 продано та змінило власників, одне ключове (ВАТ «МОНДІ СИКТИВКАР ЛПК» та мале ТОВ «МОНДІ СЕЙЛЗ» СНД») ще не продані, але схвалені Кремлем), [Toyota Motor Corporation](#) (завод Toyota у Санкт-Петербурзі продано без опціону на зворотний викуп).

[Danone](#) та [Carlsberg](#) приєдналися в липні 2023 року до компанії з [Fortum](#) та [Uniper SE](#) як фактично націоналізовані компанії. Росія захопила контроль над частками дочок Danone і Carlsberg і ввела своє контрольоване управління. Danone заявила, що розслідує ситуацію і «готується вжити всіх необхідних заходів для захисту своїх прав як акціонера Danone Russia і безперервності діяльності бізнесу в інтересах усіх зацікавлених сторін, зокрема його співробітників». «Після президентського указу перспективи цього процесу продажу зараз дуже невизначені», — йдеться в заяві Carlsberg. «Carlsberg Group не отримувала жодної офіційної інформації від російської влади щодо указу президента або наслідків для пивоварні «Балтика».

Наступний огляд угод за серпень 2023 року чекайте через місяць.

ФОКУС ЮВІЛЕЙНОГО 50 СПЕЦВИПУСКУ: Присутність іноземних банків в Росії

У сучасному світі банківська система виступає одним із найважливіших інститутів економічної діяльності держави. Її ефективність та стабільність має прямий вплив на якісні фінансові відносини, як всередині країни, так і за кордоном. Банківські продукти стали невід'ємною частиною громадянського суспільства, що обслуговує потреби економічних суб'єктів.

Банківська система Російської Федерації включає Центральний банк Росії, кредитні організації, а також філії та представництва іноземних банків.

В 2014 році внаслідок анексії Криму були запроваджені західні санкції проти Росії у відповідь на загострення геополітичної ситуації в Україні, що спровокувало волатильність російської банківської системи, яка була компенсована чинною системою інструментів грошово-кредитної політики Центрального банку Росії.

Існує думка, що недаремно Голову Центрального банку Росії Ельвіру Набіулліну вважають однією з кращих банківських менеджерів та фінансистів Росії (хоча, нажаль, її роль звалась до «злого генія», який рятує банківську систему в надскладних умовах). При тому, що західні санкції негативно вплинули на ліквідність активів кредитних організацій в Росії, зокрема іноземних банків, заходи Центрального банку Росії забезпечили безперервність роботи російського банківського сектору, що позитивно вплинуло на російську економіку. При цьому, західні санкції проти Росії стали для російської банківської системи стимулом для вдосконалення російської платіжної системи та системи передачі фінансових повідомлень на тлі погроз щодо відключення Росії від SWIFT та обмеження російських банків для європейського та американського ринків капіталу.

Враховуючи це, після 24 лютого 2022 року російська економіка зіткнулася з жорсткими санкціями з боку міжнародного співтовариства, на фоні того, що вже була криза 2014 року, яка дала змогу Росії створити певні інструменти протидії у випадок впровадження Заходом нових санкцій проти Росії, зокрема, ще більш потужніших.

На початок 2022 року російська банківська система підійшла зі значним запасом капіталу. Загальний обсяг надлишкових власних коштів щодо їх необхідного мінімуму становив приблизно 7 трлн. російських рублів⁷.

При цьому, початок 2022 року для банківського сектору Росії був досить успішним. Однак після подій 24 лютого 2022 року відбулося зниження курсу російського рубля та вартості акцій російських компаній, золотовалютні резерви Центрального банку Росії були частково заморожені, а щодо найбільших банків було запроваджено міжнародні санкції. Все це не могло не позначитися на ситуації у російській економіці, зокрема, значною мірою постраждав і російський банківський сектор.

Однак, варто зазначити, що незважаючи на заяви ЄС щодо блокування значної частини резервів Центрального банку Росії з початку війни Росії проти України, а йдеться про доволі значну суму у розмірі 300 млрд. євро, представниками ЄС заблоковано російських активів значно менше, ніж очікувалось. При цьому, встановити місцезнаходження всіх російських резервів в Європі досі не вдалося. Частина російських активів може зберігатися в приватних банках, співробітництво яких із владою ЄС ще має бути забезпечене⁸.

Довідково: станом на 21.07.2023 загальна сума міжнародних резервів Російської Федерації становила 595,9 млрд. доларів США⁹.

Західні санкції не лише перекрили для Росії всі доступні канали для транскордонного банкінгу, залучення іноземного капіталу та технологій, а й відкинули російську фінансову систему на багато років назад. Російсько-українська війна зробила присутність міжнародних банківських груп в Росії фактором, що створює для них значні репутаційні втрати.

Як приклад, відповідно до санкцій, введених США та країнами ЄС, великі закордонні фінансові інститути, зокрема, **Goldman Sachs** обмежили приплив капіталу до Росії.

Довідково: з початком російсько-української війни обсяг прямих іноземних інвестицій в Росію скоротився на третину – з 610 млрд. доларів США наприкінці 2021 року до 402 млрд. доларів США на березень 2023 року, незважаючи на зусилля російської влади щодо обмеження репатріації капіталовкладень іноземних компаній та, незважаючи на це, тільки з початку 2023 року обсяг прямих іноземних інвестицій в Росії скоротився більш як на 35 млрд. доларів США¹⁰.

⁷ <https://cyberleninka.ru/article/n/tendentsii-razvitiya-bankovskoy-sistemy-na-sovremennom-etape/viewer>

⁸ <https://rus.delfi.lv/delfi-plus/istorija-dnja/300-mlrd-kotoryh-net-es-ne-udalos-najti-rezervy-rossijskogo-cb-kotorye-hotyat-otdat-ukraine.d?id=55266930>

⁹ https://www.cbr.ru/hd_base/mrrf/mrrf_7d/

¹⁰ <https://www.kommersant.ru/doc/6109611>

Так, вже більше року йде повномасштабне вторгнення Росії в Україну та лише кілька іноземних банків залишили ринок Росії, хоч і за неабиякою ціною. Інші вирішили триматися за свій бізнес. Іноземні банки з філіями в Росії зіткнулися з дилемою, а саме: швидко продати активи нехай і з величезною шкодою для себе або залишитися на російському ринку та почати повільно згортати власні справи. Санкції Заходу та контрсанкції Москви зробили роботу іноземних банків в Росії майже неможливою, одним із прикладів є відключення ЄС 12 березня 2022 року низці російських банків від систем обміну фінансовою інформацією SWIFT, що в свою чергу опосередковано позначилося і на діяльність іноземних банків, що залишилися на російському ринку¹¹.

Станом на березень 2022 року в Росії працювали 52 банки з іноземним капіталом. За оцінками аналітиків, "на вихід" готувалися 20-25 кредитних організацій¹².

Вторгнення Росії в Україну та жорсткі санкції проти Росії, що послідували за нею, змусили багатьох іноземних гравців задуматися про скорочення присутності на російському фінансовому ринку. Першими про обмеження діяльності оголосили великі інвестиційні банки — [JPMorgan Chase](#) та [Goldman Sachs](#) із США, а також [Deutsche Bank](#) та [Commerzbank](#). Безпрецедентне заморожування золотовалютних резервів Росії, вал секторальних санкцій проти національної банківської системи та системотворчих російських банків, а також тимчасові обмеження у відповідь на виведення капіталу з Росії фактично зупинили для іноземних інвесторів торгівлю валютою, цінними паперами та деривативами на російських біржах.

За іноземними інвестиційними банками про плани згорнути бізнес в Росії заявили гравці, які мають іноземні філії західних банків в Росії. Так, вже у березні 2022 року пообіцяли призупинити всі операції в Росії такі банки як [BNP Paribas](#), [Credit Agricole](#), [Sumitomo Mitsui](#), [MUFG Bank](#) та [Mizuho Bank](#).

Першою великою угодою про вихід іноземного банку з Росії стала угода з [Societe Generale](#). У травні 2022 року французька фінансова група продала майже 100% акцій Росбанку та страховий бізнес у Росії Interros Capital. Після чого, як контрдію, Кремль вирішив взяти процес подальшого продажу, злиття та поглинання банків під особливий контроль.

Враховуючи це, більшість західних банків, які намагаються вийти з російських активів на тлі західних санкцій проти Москви, зіштовхнулися зі складнощами через заборону на угоди для іноземців із «недружніх» країн без схвалення Президентом Росії.

Довідково: у жовтні 2022 року Указом Президента Росії затверджено список із 45 іноземних банків, щодо яких запроваджується заборона на здійснення угод з їхніми акціями, а також частками у статутному капіталі. До переліку увійшли системно значущі [Raiffeisen Bank International \(RBI\)](#), [UniCredit](#), філії [Deutsche Bank](#), [BNP Paribas](#), [Goldman Sachs](#), [UBS](#), [HSBC](#), [JPMorgan](#) та інші. До набуття чинності Указу Президента Росії деякі іноземні банки вже вели переговори про продаж російських активів¹³.

Першим 29 листопада 2022 року спеціальний дозвіл на придбання 100% акцій російського **РН-банку**, що розвивається альянсом Renault-Nissan-Mitsubishi спільно з філією [UniCredit](#), отримав АвтоВАЗ. При цьому, Володимир Путін схвалив угоду щодо виходу [J&T Banka](#) з російського ринку. Банк входить до групи J&T Finance Group SE, яка працює у Чехії, Словаччині, Хорватії та Німеччині¹⁴.

За півтора року після вторгнення Росії в Україну повністю вийшли з російського ринку лише 13 установ, свідчать дані проекту **Leave Russia від KSE Institute**. З великих гравців пішли [Societe Generale](#), [Home Credit](#) та [PPF](#), а згортають або призупинили бізнес такі банки, як: [Deutsche Bank](#), [BNP Paribas](#), [Commerzbank](#), [Citigroup](#), [Pekao SA](#), [Morgan Stanley](#), [Crédit Agricole](#) та інші. Залишаються в країні [Raiffeisen Bank International](#), [UniCredit Group](#), [OTP Bank](#), [Credit Europe Bank](#), такі китайські, японські та південно-корейські установи, як: [Bank of China](#), [China Construction Bank](#), [ICBC Bank](#), [Agricultural Bank of China](#), [Mizuho Bank](#) та [KEB HNB Bank](#). Так, за даними проекту **Leave Russia від KSE Institute**, в 2023 році повноцінно або частково в Росії продовжує працювати 61 іноземний банк (включаючи банки з іноземним капіталом та їх представництва) та фінансові компанії платіжних систем.

Західні банки на тлі масштабних антиросійських санкцій, по-різному вирішують питання виходу з російського ринку, адже, беручи до уваги вищезазначений Указ Президента Росії західним банкам не дозволяє продати власний бізнес в Росії за якусь пристойну суму, оскільки, втручання російського Президента суттєво змінює умови таких угод, що призводить до значного падіння цін на такі угоди та, укладати подібні угоди стає дедалі складніше, оскільки загальна

¹¹ <https://www.dw.com/ru/es-otkljuchil-sem-rossijskih-bankov-ot-swift-kak-jeto-rabotaet/a-60991078>

¹² <https://www.kommersant.ru/doc/5707529>

¹³ <https://www.rbc.ru/finances/17/01/2023/63c62a1c9a79471efabd990>

¹⁴ <https://www.kommersant.ru/doc/6055318>

економічна ситуація в Росії дуже нестабільна. При цьому, керівництво іноземних банків прекрасно розуміє, що ключова ціль західних санкцій проти Росії – це тотальна маргіналізація російської банківської системи на міжнародному рівні.

Враховуючи важливість банківського сектору для економіки будь-якої країни, [KSE Institute зібрав інформацію по ключовим фінансовим показникам банків з іноземною участю в Росії](#) станом на 1.02.2022 (до початку агресії) та порівняв їх з останніми доступними даними станом на 31.03.2023.

Перш за все ми проаналізували показники капіталу і активів станом на вказані дати та чистого прибутку за 2021-2022 рр (раніше ця інформація була закритою), а також зібрали додаткову інформацію про суми процентного та комісійного доходу і чистого прибутку, отриманого в 1 кварталі 2023 року та про країни, в яких розташовані материнські групи зазначених банків і перевірили додатково чи здійснювався їх продаж з початку війни.

В таблиці нижче наведено перелік деяких іноземних банків, яким вдалось наростити активи або чистий прибуток за 2022 рік:

Країна	Найбільші представлені банки	Активи на 01.02.22, млн.дол	Активи на 31.03.23, млн.дол.	Динаміка активів з 01.02.22 по 31.03.23, %	Чистий прибуток за 2021 рік	Чистий прибуток за 2022 рік	Динаміка чистого прибутку 2022/2021, %
Австрія	Raiffeisen Bank International	20 473	29 172	+42,5%	525	2 014	+284%
Німеччина	Commerzbank	855	1 004	+17,5%	13	85	+537%
	Volkswagen Bank	511	725	+41,9%	18	19	+5%
Азербайджан	International Bank of Azerbaijan	68	201	+196,9%	1	7	+804%
Китай	ICBC Bank	1 010	4 440	+339,6%	11	190	+1 664%
	Bank of China	852	4 335	+408,8%	13	153	+1 034%
	China Construction	217	618	+184,5%	0	12	+3 443%
	Agricultural Bank of China	153	296	+93,5%	0	6	
Угорщина	OTP Bank	2 256	2 737	+21,3%	38	2	-95%
Індія	Commercial Indo Bank	73	572	+679,9%	1	9	+931%
Іран	Mir Business Bank	0	758		8	9	+13%
Нідерланди	ING Bank	1 545	2 713	+75,6%	4	108	+2 820%
Північна Корея	KEB HNB Bank	410	1 110	+170,9%	5	11	+124%
Швейцарія	Bank Credit Suisse	266	360	+35,2%	15	22	+49%
	UBS Bank	51	59	+15,8%	7	1	-80%

Більше деталей Ви знайдете в нових дашбордах від KSE Institute: <https://leave-russia.org/banks>

Як бачимо, іноземним банкам вдалося добре заробити на російському ринку в 2022 році. Загальний прибуток кредитних організацій, що знаходяться під іноземним контролем, у кризовий рік перевищив 211 млрд. руб. На тлі скорочення кредитного портфеля іноземні банки збільшили обсяг залучених коштів, насамперед, від корпоративних клієнтів. Причому, найбільшим іноземним гравцям вдалося добре заробити як на відсотках, так і на комісіях. Водночас, структуру прибутку іноземних банків в Росії не можна назвати однорідною.

На початок 2023 року до статистики Центрального банку Росії увійшло 65 банків, які перебувають під прямим або непрямим контролем іноземних юридичних осіб або громадян, а також організацій, де більш ніж 50% голосів мають право розпоряджатися кінцевими власниками — нерезидентами. Усього в Росії працює 108 банків за участю нерезидентів у капіталі. Серед тих, хто розкрив річну звітність за російськими стандартами звітності, найбільший прибуток показали банки, що входять до системно значущих. Так, [Raiffeisen Bank International \(RBI\)](#) за 2022 рік заробив понад 141 млрд. російських рублів, [Unicredit Group](#) майже 57 млрд. російських рублів¹⁵.

¹⁵ <https://www.kommersant.ru/doc/5902834>

Довідково: китайські банківські філії в Росії в кризу різко наростили кредитування російських банків та їхня частка на російському ринку зросла майже в п'ять разів, зокрема, вони забезпечують ринок юанями в умовах відмови російських банкірів від долару США та євро. Як приклад, [Bank of China](#) з 01 лютого 2022 по 01 червня 2023 збільшив обсяг кредитів, наданих іншим банкам в Росії, на 107 млрд. російських рублів¹⁶.

Однак, незважаючи на це, завдяки західним санкціям, за рік російсько-української війни питома вага у загальному статутному капіталі російських банків скоротилася з 10,7% до 8,9%¹⁷. Доля активів іноземних банків також суттєво скоротилась - з 6,2% станом на 1.02.2022 до 4,9% станом на 1.04.2023 - тож російські банки поступово поглинають частку іноземних.

При цьому, філії іноземних банків не поспішають залишити російський банківський ринок на тлі запроваджених Заходом санкцій проти Росії та, таким чином фінансують економіку російського агресора. А спеціально розроблене для цього законодавство ще й не дає їм такої можливості, беручи їх фактично в заручники російської влади.

¹⁶ https://www.rbc.ru/finances/12/07/2023/64ac27439a79474aac9377af?from=from_main_1

¹⁷ <https://www.kommersant.ru/doc/5826577>

Що нового відбулось минулого місяця – ключові новини з щоденного моніторингу KSE (оновлення двічі на місяць)¹⁸

15.07.2023

***Isuzu Motors** (Японія, Автомобілебудування) Статус за KSE - *виходять*

Isuzu Motors виходить з Росії, оскільки війна в Україні призупиняє виробництво

<https://english.kyodonews.net/news/2023/07/52b43c566e44-isuzu-motors-pulls-out-of-russia-as-war-in-ukraine-halts-production.html>

16.07.2023

***Danone** (Франція, Товари широкого вжитку) Статус за KSE - *виходять*

***Carlsberg Group** (Данія, Алкоголь і тютюн) Статус за KSE - *виходять*

Росія захопила контроль над акціями дочок Danone і Carlsberg.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/07/16/702267/>

<https://www.ft.com/content/95530b86-dd98-4f26-b115-3f6e8cca6ce5>

***Schlumberger** (США, Енергетика, нафта і газ) Статус за KSE - *вичікують*

Оновлення операцій SLB у Росії

<https://www.slb.com/resource-library/updates/2023/update-on-slbs-russia-operations>

***Clearstream** (Люксембург, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

Clearstream пригрозив клієнтам блокуванням російських єврооблігацій

<https://www.vedomosti.ru/investments/articles/2023/07/14/985222-clearstream-prigrozil-klientam-bloirovkoj>

17.07.2023

***Essity** (Швеція, Споживчі товари та одяг) Статус за KSE - *вийшли*

Компанія Essity, що спеціалізується на гігієні та оздоровленні, завершила продаж своїх операцій у Росії за ціною приблизно 1,2 мільярда шведських крон на безготівковій та безборговій основі. Таким чином Essity покинула Росію.

<https://www.essity.com/media/press-release/essity-has-exited-the-russian-market/13ed54a1aedb2ef7/>

***BNP Paribas** (Франція, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

Арбітраж у Москві зобов'язав «Мечел» виплатити «Газпромбанку» \$244 млн за кредитом, який гірничо-металургійний холдинг взяв у 2019 році у французького BNP Paribas.

<https://www.rbc.ru/business/17/07/2023/64b528989a7947ad843904ec?from=newsfeed>

***Danone** (Франція, Товари широкого вжитку) Статус за KSE - *виходять*

Оновлення компанії Danone щодо її діяльності в Росії

<https://www.danone.com/media/press-releases-list/update-from-danone-on-its-operations-in-russia.html>

18.07.2023

***BrahMos Aerospace** (Індія, Аерокосмічні технології) Статус за KSE - *вичікують*

BrahMos Aerospace — індійсько-російська аерокосмічна та оборонна корпорація — не розглядає можливість продажу своїх ракет Росії, поки триває російсько-українська війна.

<https://theprint.in/defence/brahmos-aerospace-not-considering-selling-missiles-to-russia-ceo-interview-misinterpreted/1673403/>

***Orion Pharma** (Фінляндія, Фармацевтика, Охорона здоров'я) Статус за KSE - *виходять*

Фінська фармацевтична компанія Orion Pharma пішла з Росії

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/07/18/702337/>

***Schlumberger** (США, Енергетика, нафта і газ) Статус за KSE - *вичікують*

Відомі американські фірми постачали обладнання для забезпечення надходження російської нафти після вторгнення в Україну

<https://apnews.com/article/russia-ukraine-oil-slb-baker-hughes-halliburton-6f596774f713dd44d5bd6b7e5011d48a>

19.07.2023

***Rail Vikas Nigam Limited (RVNL)** (Індія, Логістика, транспорт) Статус за KSE - *залишаються*

***Indian Railways** (Індія, Логістика, транспорт) Статус за KSE - *залишаються*

Виробнича угода Vande Bharat: RVNL і російська ТМН вирішують розбіжності та підписують угоду

<https://swarajyamag.com/infrastructure/vande-bharat-manufacturing-deal-rvnl-resolves-differences-with-russian-tmh-to-sign-agreement>

***RECORDATI INDUSTRIA CHIMICA E FARMACEUTICA S.p.A.** (Італія, Фармацевтика, Охорона здоров'я) Статус за KSE - *залишаються*

Італійський Recordati підвищився завдяки високим продажам у Росії.

<https://www.reuters.com/article/recordati-results-ceo-idUSL8N3786PK>

<https://www.importgenius.com/russia/suppliers/recordati-industria-chimica-e-farmaceutica-spa>

***London Metal Exchange** (Велика Британія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *вичікують*

Зараз алюміній російського походження становить понад 80% складських запасів LME.

<https://finance.yahoo.com/news/russian-aluminum-accounts-80-lme-200000078.html?guccounter=1>

***Danone** (Франція, Товари широкого вжитку) Статус за KSE - *виходять*

Племінник Кадирова очолив російську "дочку" Danone

<https://www.rbc.ua/ukr/news/plemnik-kadirova-ocholiv-rosiysku-dochku-1689768501.html>

<https://www.ft.com/content/d5234953-cddf-4b64-8a55-dc749843ab5c>

¹⁸ На сайті проекту <https://leave-russia.org/> є розділ "Новини компаній", слідкуйте за щоденними оновленнями прямо на сайті

***Carlsberg Group** (Данія, Алкоголь і тютюн) Статус за KSE - *виходять*

Повідомлення про тимчасове керівництво пивзаводу «Балтика».

<https://www.carlsberggroup.com/newsroom/update-on-temporary-management-in-baltika-breweries/>

Влада поставила экс-главу «Балтики» керувати захопленою у данців пивною компанією

<https://www.moscowtimes.ru/2023/07/18/tamadu-putinu-postavili-upravlyat-izyatimi-uinostrantsev-pivzavodami-baltika-a49224>

<https://www.ft.com/content/d5234953-cddf-4b64-8a55-dc749843ab5c>

***Apple** (США, Електроніка) Статус за KSE - *виходять*

Тисячі російських чиновників відмовляться від iPhone через побоювання США про шпигунство

<https://www.ft.com/content/6567e7f2-c5fb-4da4-bd95-bf7ceef54038>

***Gasum** (Фінляндія, Енергетика, нафта і газ) Статус за KSE - *вичікують*

Фінська Gasum відновлює закупівлі СПГ у російського Криогазу

<https://www.reuters.com/business/energy/finlands-gasum-resumes-lng-purchases-russias-kryogaz-2023-07-18/>

***Coca-Cola** (США, Продукти харчування та напої) Статус за KSE - *виходять*

Як Coca-Cola пішла з Росії, але залишилася на прилавках країни

<https://en.thebell.io/the-bell-weekly-9/>

***Hugo Boss** (Німеччина, Розкіш) Статус за KSE - *залишаються*

***Zegna Group** (Італія, Мода та відпочинок) Status by KSE leave

***Canali** (Італія, Розкіш) Статус за KSE - *залишаються*

Чоловічі костюми Експорт в Росію

<https://squeezingputin.com/support.html#Suits16Jul23>

20.07.2023

***International Gymnastics Federation** (Швейцарія, Спорт) Статус за KSE - *вичікують*

Міжнародна федерація гімнастики дозволила росіянам змагатися в нейтральному статусі

<https://www.gymnastics.sport/site/news/displaynews.php?urlNews=3903623>

***DP World** (Об'єднані Арабські Емірати, Логістика, Транспорт) Статус за KSE - *залишаються*

НАЗК включило одного з найбільших у світі портових операторів DP World (Dubai Port World) до списку міжнародних спонсорів війни

<https://nazk.gov.ua/uk/novyny/odnogo-z-najbilshyh-svitovyh-portovyh-operatoriv-dp-world-vneseno-do-pereliku-mizhnarodnyh-sponsoriv-vijny/>

21.07.2023

***Euroclear** (Бельгія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *вичікують*

Euroclear за півроку заробила на активах росіян понад €1,7 млрд

<https://www.rbc.ru/finances/20/07/2023/64b8fcef9a79474720b3e480>

***UnionPay** (Китай, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *вичікують*

«Тінкофф» порадив клієнтам за кордоном брати гроші в борг після санкцій США

<https://www.forbes.ru/finansy/493184-tin-koff-posovetoval-klientam-za-rubezom-snat-den-gi-posle-sankcij-ssa>

***Bank of Georgia** (Грузія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

***TBC Bank** (Грузія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

Два найбільші банки Грузії TBC і Bank of Georgia виключили Unistream зі списку платіжних систем через нові санкції США.

<https://easdaily.com/ru/news/2023/07/20/dva-gruzinskih-banka-isklyuchili-unistream-iz-spiska-platezhnyh-sistem>

***Pepsi** (США, Їжа та напої) Статус за KSE - *залишаються*

Компанія PepsiCo запустила продаж напоїв під брендами Evervess і Frustyle, які повинні замінити бренди, що пішли з ринку.

<https://new-retail.ru/novosti/retail/pepsico-zapustila-v-rf-prodazhi-evervess-i-frustyle-vmesto-pepsi3471/>

***London Metal Exchange** (Велика Британія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *вичікують*

Norsk Hydro каже, що російський метал загрожує еталонному статусу алюмінію на LME

<https://www.reuters.com/business/energy/norsk-hydro-says-russian-metal-threatens-benchmark-status-lme-aluminium-2023-07-21/>

***QazaqGaz** (Казахстан, Енергетика, нафта і газ) Статус за KSE - *залишаються*

Казахстанський QazaqGaz планує почати транспортування російського газу в Узбекистан з жовтня цього року

<https://tass.ru/ekonomika/18320831>

22.07.2023

***Decathlon** (Франція, Споживчі товари та одяг) Статус за KSE - *виходять*

Урядова комісія схвалила угоду з продажу російського бізнесу Decathlon. Для купівлі активу знайшовся новий покупець – російська компанія АРМ, яка володіє, зокрема, франшизою Mango.

https://dzen.ru/news/story/RIA_Novosti_francuzskaya_kompaniya_Decathlon_nashla_pokupatelej_navse_svoi_aktivy_vRossii-bee858657b99cc05acd365009f8dccc8?issue_tld=ru

***Nokian Tyres** (Фінляндія, Автомобілебудування) Статус за KSE - *вийшли*

Прибуток Nokian Tyres падає на тлі виходу Росії

<https://www.reuters.com/business/autos-transportation/finlands-nokian-tyres-reports-q2-operating-profit-2023-07-21/>

***Rheinmetall** (Німеччина, Оборона) Статус за KSE - *виходять*

Погрози Москви посилити бомбардування України не вплинуть на плани німецької збройової компанії Rheinmetall побудувати в Україні танковий завод.

<https://www.ukrinform.net/rubric-ato/3738784-rheinmetall-not-to-abandon-plans-to-build-tank-plant-in-ukraine-despite-russian-threats.html>

*Euroclear (Бельгія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *вичікують*
Російські інвестори подали перший колективний позов проти Euroclear
<https://quote.rbc.ru/news/article/64bb99729a79470fccfc7c0b>

23.07.2023

*Unilever (Велика Британія, Споживчі товари та одяг) Статус за KSE - *залишаються*
Unilever дозволить призвати російських співробітників
<https://www.bbc.com/news/business-66274358>
<https://www.telegraph.co.uk/business/2023/07/23/unilever-allow-3000-russian-workers-conscripted-ukraine-war/>

24.07.2023

*AMD (США, ІТ) Статус за KSE - *вичікують*

*ZiLOG (США, Електроніка) Статус за KSE - *залишаються*

*Texas Instruments (США, Електроніка) Статус за KSE - *вичікують*

Деталі, виготовлені американськими компаніями, використовувалися для створення російських крилатих ракет
<https://www.pbs.org/newshour/show/parts-made-by-u-s-companies-used-to-build-russian-cruise-missiles>

*TBC Bank (Грузія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

*Bank of Georgia (Грузія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

*Liberty bank (Грузія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

*Armeconombank (Арменія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

*Ardshinbank (Арменія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

*Converse Bank (Арменія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

*Evokabank (Арменія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

*Ipoteka bank (Узбекистан, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

*Xalq banki (Узбекистан, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

*Companion Bank (Киргистан, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

*Finca bank (Киргистан, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

США закрили один з останніх каналів виведення грошей з Росії: іноземні банки масово відмовляються працювати з "Юністрімом".
<https://www.moscowtimes.ru/2023/07/24/ssha-zakrii-odin-izposlednih-kanalov-vivoda-deneg-izrossii-zarubezhnie-banki-massovo-otkaziv-ayutsya-rabotat-syunistrim-a49813>

*Bank asia (Киргистан, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

Шість киргизьких банків призупинили роботу з Юністрімом

<https://www.kommersant.ru/doc/6123328?tg>

25.07.2023

*Fortum (Фінляндія, Енергетика, нафта і газ) Статус за KSE - *виходять*

Російський бізнес Fortum після захоплення перейменують на Форвард Енерго

<https://www.nasdaq.com/articles/fortums-russian-business-to-be-renamed-forward-energo-after-seizure-company>

*Haval Motor (Китай, Автомобілебудування) Статус за KSE - *залишаються*

Керівник «Хавейл Мотор Рус» Андрій Акіф'єв про нові моделі та майбутні продажі

<https://www.kommersant.ru/doc/6123205?tg>

*Julius Baer (Швейцарія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *вичікують*

Один з найбільших банків Швейцарії Julius Baer найближчим часом припинить обслуговування клієнтів з РФ.

<https://www.kommersant.ru/doc/6123805?tg>

26.07.2023

*Micron (США, ІТ) Статус за KSE - *виходять*

*International Rectifier (США, Електроніка) Статус за KSE - *виходять*

*Murata Manufacturing (Японія, Електроніка) Статус за KSE - *виходять*

*STMicroelectronics (Швейцарія, ІТ) Статус за KSE - *виходять*

У новому звіті висловлюється тривога через залежність російських військових від компонентів західного виробництва у війні проти України та термінову необхідність обмежити продовження поставок; в т.ч. співробітництво відповіді та відсутність відповідей

<https://www.business-humanrights.org/en/latest-news/new-report-sounds-alarm-over-russian-military-reliance-on-western-made-components-in-its-war-against-ukraine--urgent-need-to-restrict-continued-supply-incl-co-responses--non-responses/>

*International Olympic Committee (IOC) (Швейцарія, Спорт) Статус за KSE - *залишаються*

Міжнародний олімпійський комітет не надсилав Росії та Білорусі запрошення на участь в Олімпіаді-2024. Водночас це не означає, що на Іграх точно не виступатимуть спортсмени з Росії чи Білорусі. У заяві МОК зазначено, що рішення про їхню участь буде "прийнято в потрібний час".

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/07/26/7412984/>

*New Development Bank (Китай, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

Новий банк розвитку (NDB), створений країнами БРІКС для фінансування інвестиційних проектів і який протягом 7 років видав \$30 млрд кредитів, не буде інвестувати в Росію.

<https://www.moscowtimes.ru/2023/07/26/bank-briks-otkazalsya-investirovat-v-rossiyu-iz-za-sanktsii-a50110>

*Reckitt Benckiser Group (Велика Британія, Споживчі товари та одяг) Статус за KSE - *вичікують*

*Pepsi (США, Їжа та напої) Статус за KSE - *залишаються*

Західні компанії в Росії побоюються подальшого захоплення активів Кремлем

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-07-26/western-companies-in-russia-fear-further-kremlin-asset-grabs>

***Danone** (Франція, Товари широкого вжитку) Статус за KSE - *виходять*

Danone списує російські активи, перемагаючи на рівних продажах

<https://www.reuters.com/business/retail-consumer/danone-writes-down-russia-assets-beats-like-for-like-sales-2023-07-26/>

***UniCredit Bank** (Італія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *залишаються*

UniCredit опублікує сильний квартал, оскільки Росія привертає увагу

<https://www.reuters.com/business/finance/unicredit-post-strong-quarter-russia-draws-scrutiny-2023-07-25/>

***Raiffeisen** (Австрія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *залишаються*

Райффайзенбанк призупинить купівлю готівкових євро та доларів у фізичних осіб

<https://www.rbc.ru/finances/26/07/2023/64c0e9b99a79478a0b7bfed8>

27.07.2023

***Volkswagen** (Німеччина, Автомобілебудування) Статус за KSE - *вийшли*

Volkswagen підтвердив продаж російських активів за €125 млн

<https://www.kommersant.ru/doc/6125040?tg>

***Ommic** (Франція, Електроніка) Статус за KSE - *залишаються*

Ommic, історія зради: французького боса звинувачують у постачанні конфіденційних технологій росіянам

<https://www.leparisien.fr/faits-divers/ommic-histoire-dune-trahison-un-patron-francais-accuse-davoir-livre-des-technologies-sensibles-aux-russes-26-07-2023-ENTSJ2S6BZAGZAH2O2SEENDK6Q.php>

Нещодавно ми зробили багато значних покращень у нашому [Телеграм-боті](#) з удосконаленням його інтерфейсу, додаванням загальної статистики та відображенням останніх статусів KSE компаній, взятих із публічної бази даних KSE.

Команда KSE team має знову неймовірні новини по проекту! Ми не стоїмо на місці і крім підтримки і розвитку нашої бази даних, яка наразі містить найповнішу у світі інформації щодо діяльності світових корпорацій на ринку РФ, ми розвиваємо і наші технічні продукти. Ми розробили сканер штрих-кодів, який доступний за посиланням <https://leaverussia.kse.ua/> чи в нашому телеграм-боті https://t.me/exit_ru_bot! Щоб скористатися сканером, Вам треба мати будь-який мобільний телефон, відсканувати камерою штрих-код товару в магазині (чи в будь-якому іншому місці), і Ви побачите інформацію про його виробника і чи здійснює він також діяльність на території Росії.

Також, завдяки використанню ChatGPT, для більшості компаній сектору споживчого ми створили найповніший перелік із 4500+ основних брендів і торгових марок, тому пошук став ще зручніше і краще. Крім того, сканер можна зберегти як звичайну аппку на екрані смартфона, а також доступні версії, як англійською, так і українською мовами.

У липні KSE Institute спільно з партнерами по коаліції B4Ukraine опублікували нове дослідження під назвою "The Business of Staying: a closer look at multinational revenues and taxes in Russia in 2022", скачати повний текст англійською мовою можна за наступними посиланнями: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2023/07/The-Business-of-Staying-1.pdf> та <https://b4ukraine.org/pdf/BusinessOfStaying.pdf>

Отримуйте більше деталей на щоденній основі:

[Сканер штрих-кодів від KSE \(лише для мобільних пристроїв\)](#)

[Telegram bot KSE по моніторингу новин @exit_ru_bot](#)

[Твіттер проекту SelfSanctions](#)

[Сайт leave-russia.org](#)

[ВІ аналітика @ Leave-russia.org](#)

[Новини компаній @ Leave-russia.org](#)

[Твіттер сайту leave-russia.org](#)

[LinkedIn проєкту leave-russia.org](#)

[YouTube проєкту leave-russia.org](#)

[Підтримати проєкт через Patreon](#)